

شیوه نامه تشکیل دوره‌های پژوهشی پسا دکتری

در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

مقدمه

ایجاد و گسترش دوره‌های تحقیقاتی پسا دکتری، در راستای مأموریت کلی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران به تکمیل تخصص‌های مورد نیاز در عرصه‌های ملی و بین‌المللی کمک خواهد کرد. این دوره‌ها هم‌چنین می‌توانند موجب ارتباط عمیق‌تر سازمان با مراکز دانشگاهی شوند. از این رو، شیوه نامه تشکیل دوره‌های تحقیقاتی پسا دکتری به منظور پرورش متخصصین و حصول اهداف سازمان به شرح زیر تدوین شده است. گسترش تولید علم و فن‌آوری و ایجاد رابطه با جهان علم به واسطه دوره‌های مذکور تقویت خواهد شد.

ماده ۱ تعاریف

۱-۱ دوره پسا دکتری

دوره پسا دکتری (Post Doctoral Research (Postdoc)) دوره‌ای است تمام وقت، کوتاه مدت و معین (حداقل یک سال و حداکثر دو سال) و صرفاً پژوهشی تقاضا محور که پس از اخذ مدرک دکتری توسط پژوهشگر برای ارتقاء مهارت‌های تخصصی و اشتغال به فعالیت‌های پژوهشی و فناوری در حوزه تخصصی مربوطه و تحت نظر یک عضو هیات علمی مجرب ایجاد می‌گردد.

۲-۱ پژوهشگر پسا دکتری

پژوهشگر پسا دکتری فردی است که دارای مدرک دکتری تخصصی PhD بوده و متقاضی ورود به دوره پسا دکتری به منظور ارتقاء مهارت‌های تخصصی پژوهشی خود به طور مستقل تحت نظر اساتید برجسته مرتبط با حوزه تخصصی خود باشد.

۳-۱ استاد میزبان

استادی که فرایند جذب پژوهشگر با درخواست وی انجام می‌گیرد (استاد پذیرش دهنده) و پژوهشگر پسا دکتری پس از شروع کار زیر نظر او به فعالیت پژوهشی می‌پردازد.

ماده ۲ هدف دوره پسا دکتری

در دوره پسا دکتری، دانش آموختگان دوره دکتری، تحت نظر استادان مجرب به کار گرفته می شوند تا با ادامه فعالیت در فضای علمی تخصصی خود بر تجربه، توان و مهارت های مستقل پژوهشی خود بیافزایند.

ماده ۳ شرایط پژوهشگر متقاضی پسا دکتری

۱-۳ برخورداری از صلاحیت های عمومی و عدم ممانعت قانونی

۲-۳ داشتن مدرک دکتری تخصصی مورد قبول وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که بیش از سه سال از تاریخ دفاع آن نگذشته باشد.

تبصره ۱: مدت زمان دوره ضرورت وظیفه عمومی به این مدت اضافه می گردد.

۳-۳ داشتن حداقل یک مقاله علمی-پژوهشی معتبر (مقاله با ثبت اختراع مورد تایید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران قابل جایگزینی است)

۴-۳ اخذ پذیرش از یکی از اعضای هیات علمی واجد شرایط به عنوان استاد میزبان

ماده ۴ شرایط استاد میزبان (پذیرش دهنده)

۱-۴ حداقل دارای مرتبه دانشیاری باشد.

۲-۴ حداقل ۳ مقاله در سه سال آخر در مجلات معتبر علمی-پژوهشی به عنوان نویسنده مسئول منتشر کرده باشد.

۳-۴ حداقل سه طرح تحقیقاتی مصوب در سازمان را با موفقیت به پایان رسانده باشد.

۴-۴ راهنمایی حداقل یک نفر دانشجوی دوره دکتری که فارغ التحصیل شده باشد را به عهده گرفته باشد.

۵-۴ یک طرح پژوهشی کاربردی در دست اقدام داشته باشد که پژوهشگر پسا دکتری را در روند پژوهش آن طرح سهیم کند.

۶-۴ قابلیت تامین حقوق پرداختی به پژوهشگر پسا دکتری بر طبق توافق به عمل آمده با متقاضی را که حاصل از طرح های پژوهشی تقاضا محور یا پژوهانه خود می باشد، تعهد نماید.

ماده ۵ مدارک ضروری برای ارزیابی درخواست داوطلبان دوره پسادکتری

علاوه بر حداقل الزامات مندرج در ماده ۳ این شیوه نامه، صلاحیت عمومی و علمی محقق بر مبنای موارد زیر مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. متقاضی دوره تحقیقاتی پسادکتری موظف است اطلاعات زیر را از طریق استاد میزبان در اختیار معاونت پژوهشی سازمان قرار دهد:

- ۱-۵ دو نسخه فرم مشخصات پژوهشگر (فرم شماره ۱) که توسط متقاضی تکمیل و عکس بر روی آن الصاق شده باشد.
- ۲-۵ فرم تقاضای پذیرش پژوهشگر پسا دکتری که به امضای استاد میزبان، مدیر گروه و رئیس پژوهشکده رسیده باشد.
- ۳-۵ مدارک عمومی (شامل: اصل و تصویر تمام صفحات شناسنامه، اصل و تصویر کارت ملی، ۳ قطعه عکس ۳×۴ جدید، اصل و تصویر برگ پایان خدمت یا معافیت و یا معرفی نامه امریه از سازمان نظام وظیفه)
- ۴-۵ مدارک تحصیلی (شامل: اصل و تصویر مدرک دکتری تایید یا ارزشیابی شده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا مدرک موقت به همراه ریزنمرات، اصل و تصویر مدارک کارشناسی و کارشناسی ارشد به همراه ریزنمرات، فهرست تحقیقات، انتشارات، فعالیت‌ها و انتصاب‌های علمی، گواهی آشنائی با حداقل یک زبان بین المللی)
- ۵-۵ پیشنهاد طرح پژوهشی با مشورت استاد میزبان (حداکثر ۲ صفحه)
- ۶-۵ تعیین میزان پشتیبانی مالی مورد درخواست متقاضی (شامل هزینه‌های مربوط به انجام طرح و حقوق و مزایای درخواستی با توافق استاد میزبان)
- ۷-۵ هر مدرک و گواهی دیگری که در قضاوت سازمان برای پی بردن به توانایی داوطلب برای استفاده موثر از پذیرش وی در دوره کمک نماید.

ماده ۶ مراحل درخواست، تایید و ثبت نام و شروع به کار پژوهشگر پسا دکتری

- ۱-۶ پذیرش درخواست متقاضی دوره پسا دکتری توسط استاد میزبان با بررسی مدارک و مستندات ارائه شده
- ۲-۶ تایید پذیرش توسط گروه پژوهشی و شورای علمی پژوهشکده
- ۳-۶ تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی سازمان جهت صدور حکم و فرایند سازی اداری و ابلاغ به استاد میزبان و پژوهشکده مربوطه
- ۴-۶ شروع به کار پژوهشگر زیر نظر استاد میزبان در پژوهشکده مربوطه

ماده ۷ طول دوره تحقیق پسا دکتری

- طول دوره تحقیق پسا دکتری حداقل ۱ سال و حداکثر ۲ سال می باشد و دوره تحقیق به صورت تمام وقت برگزار می گردد.

ماده ۸ تعهدات سازمان در قبال محقق پسا دکتری

۸-۱ تعهدات معاونت توسعه فناوری

۱. سیاست گذاری در خصوص اهداف دوره‌ها، روند تحقیقات و همبستگی پژوهشی و فناوری سازمان با جامعه
۲. بررسی اعلام صلاحیت علمی و عمومی پژوهشگر و طرح پیشنهادی ارائه شده توسط پژوهشکده‌ها و ارائه پاسخ مقتضی در خصوص پذیرش پژوهشگر
۳. بررسی اعلام نیاز پژوهشکده به منابع و امکانات و ارائه امکانات یا اتخاذ راهکارهای مناسب تا حد امکان
۴. صدور گواهینامه پایان دوره پژوهشی پسا دکتری به درخواست کتبی واحد پژوهشی پس از انجام دفاع از طرح پژوهشی خاتمه یافته، ارائه گزارش نهایی و تسویه حساب با سازمان

۸-۲ تعهدات پژوهشکده

۱. انجام امور اداری در خصوص موافقت نامه و ضمانت نامه‌های مرتبط با ضوابط سازمان و پیگیری فرایند پذیرش پژوهشگر.
۲. اعتماد سازی در خصوص خلاقیت و استقلال محقق و حصول اهداف منطقی پژوهش (مصاحبه علمی)
۳. ارزیابی روند تحقیق بر اساس گزارشات دوره‌ای پیشرفت کار
۴. مساعدت در فراهم کردن فضای فیزیکی، تجهیزات و تدارک امکانات مورد نیاز پژوهشگر در حد مقدور.

۸-۳ تعهدات استاد میزبان پژوهشگر پسا دکتری

۱. پیروی از معیارهای اخلاقی ضروری در خصوص قوانین و سیاست‌های سازمانی و کشوری، بهره برداری از منابع، احترام به طبیعت در سازمان و رعایت موارد ایمنی
۲. بررسی مدارک متقاضی و پذیرش پژوهشگر و طرح تحقیق پیشنهاد شده متناسب با حوزه تخصصی خود
۳. جلب موافقت گروه و شورای پژوهشکده در خصوص اهداف علمی و پروژه پژوهشگر
۴. فراهم نمودن امکانات و تجهیزات و فضای کار مناسب برای پژوهشگر با هماهنگی پژوهشکده
۵. مدیریت پژوهش و فعالیت برای توسعه مهارت‌های روش شناسانه پژوهشگر
۶. پرداخت حقوق ماهیانه پژوهشگر از اعتبارات طرح پژوهشی مربوطه و امور مربوط به بیمه و مالیات و سایر کسورات.
۷. اعلام پایان تحقیق به گروه و پژوهشکده برای انجام امور معمول مانند قطع دسترسی محقق به منابع و صدور گواهی پایان دوره
۸. ارائه نتایج پژوهش برای انتشار و رعایت حقوق مادی و معنوی اشخاص، موسسات تامین کننده اعتبار، پژوهشکده و سازمان

تبصره ۲: کلیه تعهدات مالی استاد میزبان بر اساس توافق اولیه انجام شده با متقاضی دوره پسا دکتری که در مدارک پذیرش ارائه شده اند، صورت می گیرد.

ماده ۹ نحوه تامین هزینه‌های مربوط به دوره پسا دکتری

۱-۹ هزینه انجام طرح پژوهشی (هزینه تجهیزات، مواد مصرفی و غیرمصرفی و کارمزد و...) از محل طرح پژوهشی یا پژوهانه استاد میزبان و با مسئولیت استاد میزبان پرداخت می شود.

۲-۹ مسئولیت تامین حقوق محقق پسا دکتری (بر اساس توافق صورت گرفته با متقاضی) به عهده استاد میزبان است.

۳-۹ سازمان هیچگونه تعهد مالی نسبت به پژوهشگر ندارد و کلیه تعهدات مالی به عهده استاد میزبان می باشد.

ماده ۱۰ تمدید دوره پژوهشی پسا دکتری

قراردادهای پسا دکتری برای دوره محدود بسته می شود و در صورت موافقت استاد میزبان تمدید می شود. بدین منظور لازم است پژوهشگران، ۴۵ روز قبل از پایان قرارداد نسبت به ارائه درخواست تمدید دوره اقدام نمایند.

ماده ۱۱ ارائه گواهینامه پایان دوره تحقیقاتی پسا دکتری

پژوهشگر پسا دکتری پس از پایان دوره پژوهشی، کسب موافقت استاد میزبان، دفاع از طرح پژوهشی پایان یافته و ارائه گزارش نهایی پژوهش در شورای علمی پژوهشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی سازمان با خاتمه دوره و به شرط انتشار حداقل یک مقاله علمی-پژوهشی معتبر یا ثبت اختراع مورد تایید سازمان و انجام تسویه حساب، درخواست گواهی پایان دوره می نماید. گواهینامه پایان دوره پژوهش پسا دکتری با امضای معاون توسعه فناوری صادر خواهد شد.

این شیوه نامه در ۱۱ ماده و ۲ تبصره در جلسه شماره ۲۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۲ به تصویب هیات رئیسه سازمان رسید و از این تاریخ لازم الاجرا می باشد.